

INDSATSPLAN FOR JORDFORURENINGSOMRÅDET 2023

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	3
Indsatsplan for jordforurening i 2023	4
Strategi mod jordforurening	5
Strategi mod jordforurening - indsatsområder i 2023 - 1	6
Strategi mod jordforurening - indsatsområder i 2023 - 2	7
Strategi mod jordforurening - indsatsområder i 2023 - 3	8
Særligt for boligejere	9
Private byggeprojekter	10
Nye indsatsområder	11
Oprensninger	12
IT og digitalisering	13
Effektivisering og udvikling	14
Bilag 1: Budget og ressourcer 2023	16
Bilag 2: Oversigt over regionens opgaver	17
Bilag 3: Oversigt over videregående indsats	20
Bilag 3 fortsat: Oversigt videregående indsats – igangværende oprensninger ..	21
Bilag 3 fortsat: Kort over – igangværende oprensninger	24
Bilag 4: Kort over potentielle brandøvelsespladser	25

Forord

Indsatsen mod jordforurening er en myndighedsopgave, der er underlagt og beskrevet nærmere i jordforureningsloven. Det er regionernes opgave at kortlægge og oprense forurenede grunde, der kan udgøre en risiko for sundhed eller miljø.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at ikke alle forureninger er omfattet af regionernes indsats, det satte sagen om Korsør Brandskole særligt fokus på.

Det er også en begrænsning, at regioner kun kan håndterer punktkilder fra koncentrerede spild og ikke har hjemmel til at håndtere pesticid-forurening under marker, også kaldet fladekilder. Det er en udfordring for vandværkerne, når der ikke er nogen, der håndterer forureningen.

Opgaven vokser

Arbejdet med jordforurening har været i gang siden 1983, men der dukker stadig ny viden op. Adskillige gange har vi konstateret, at opgaven vokser på trods af de mange erfaringer og mange års indsats. Det er forureningerne med PFAS et godt eksempel på.

Det øger presset på midlerne til opgaven og det presser regionernes prioriteringer for at sikre rent drikkevand og beskytte mennesker og miljø.

Det er glædeligt, at regeringen har afsat flere midler i årene frem, med fokus på PFAS udfordringerne, men tidshorisonten for håndtering af opgaven er stadig lang.

Behov for udvikling og optimering

Presset på ressourcerne er et vilkår, der stiller krav om optimering og udvikling. På jordforureningsområdet er der en lang tradition for at arbejde med

at få mere for mindre, for at strække indsatsen længere. Det sker ofte i et tæt samarbejde, regionerne imellem og eller med andre aktører.

Er lovgivningen tilstrækkelig

Selvom miljølovgivningen er tænkt til at forebygge nye forureninger og håndtere gamle forureninger, må vi konstatere, at nogle forureninger falder mellem flere stole. Det er Korsør Brandskole et godt eksempel på. Her blev græssende køer årsag til et indhold af PFOS i blodet, hos en række borgere. Hvem der har ansvar for hvad, udstiller at lovgivningen er meget kompleks.

Forureneren betaler i princippet

Det er kommunernes og statens ansvar at påbyde en forurener at undersøge og oprense forurening. Regionerne har kun hjemmel til håndtere gamle forureninger, hvor der ikke findes en forurener, som kan stilles til ansvar. Princippet rækker desværre ikke altid. Miljøtilsynet har ikke de nødvendige ressourcer til at sikre nye generationer mod fremtidige forureninger.

Bæredygtighed

Omverden har ofte en forventning om, at al jordforurening skal fjernes. Den forventning kan regionerne ikke lovligt leve op til. Det vil heller ikke være særligt bæredygtigt at grave al forurening op og flytte det et nyt sted hen. For forureningen forsvinder ofte ikke helt ved vores håndtering. Det er regionernes opgave at håndtere risikoen ved en forurening, ikke at fjerne den helt.

Indsatsplan for jordforurening i 2023

Hvert år sender Region Sjælland et forslag til indsatsplan i offentlig høring inden endelig vedtagelse. Indsatsplanen er et udtryk for Region Sjællands prioritering af indsatsen i 2023.

Prioriteringerne er i overensstemmelse med ”Strategi mod jordforurening 2021-2030”, der blev godkendt af Regionsrådet i maj 2021.

Region Sjællands driftsbudget i 2023 til jordforureningsopgaven er 40 mio. kr. Beløbet er inklusiv en ekstrabevilling på 2 mio. kr. til en særlig indsats mod pesticidforureninger (jf. budgetaftalen for 2023). Hertil til kommer ca. 34 årsværk til løsning af opgaverne. Se bilag 1 for fordeling af ressourcerne på hovedområder.

En særbevilling fra staten i 2021 og 2022 til undersøgelse af jordforurenings risiko mod overfladevand er ikke forlænget. Staten har i årene fremover givet 4 mio. kr. til udfordringerne med PFAS – forurening. Disse midler er i budgetaftalen tilført jordforureningsområdet.

I det følgende kan du læse mere om de indsatser, Region Sjælland planlægger gennemført i 2023 på jordforureningsområdet.

Særlige opgaver i 2023:

- Opsporing af forurening, der truer grundvandet sker i særligt sårbare indvindingsområder, hvor store dele af grundvandet i regionen dannes og indvindes.
- Kortlægning af frugtplantager, der kan have anvendt arsenholdige sprøjtemidler og DDT.
- Opsporing af forurening med PFAS på brandøvelsespladser, der er omfattet af offentlig indsats.
- Etablering af testgrund for PFAS-forbindelser i samarbejde med Slagelse Kommune og Korsør Brandskole
- Opsporing og kortlægning af muligt forurenede grunde. Der tages stilling til forureningsmistanken for ca. 300 lokaliteter.
- Undersøgelser og håndtering af lossepladser med størst eksplosionsrisiko, hvor arealanvendelsen samtidig er følsom.
- Evaluering af undersøgelser, der kan true overfladevand i samarbejde med Miljøstyrelsen.

Region Sjælland er med til at sikre en bedre fremtid for vores drikkevand, overfladevand og menneskers sundhed. I arbejdet lægges vægt på at løse opgaverne i tæt samarbejde med andre myndigheder og samarbejdspartnere

Strategi mod jordforurening

Region Sjællands "Strategi mod jordforurening 2021-2030" beskriver de vigtigste opgaver på området for en 10 årig periode og vil sikre mest miljø for pengene.

Strategi mod jordforurening bygger på fire hovedprincipper:

- Forureneren skal betale, så regningen ikke sendes videre til regionen og dermed skatteyderne.
- Indsatsen prioriteres, så der opnås mest miljø og sundhed for pengene.
- Indsatsen prioriteres, hvor risiko og behov er størst.
- Pesticidindsatsen prioriteres højt, da pesticider lukker flest boringer i regionen.

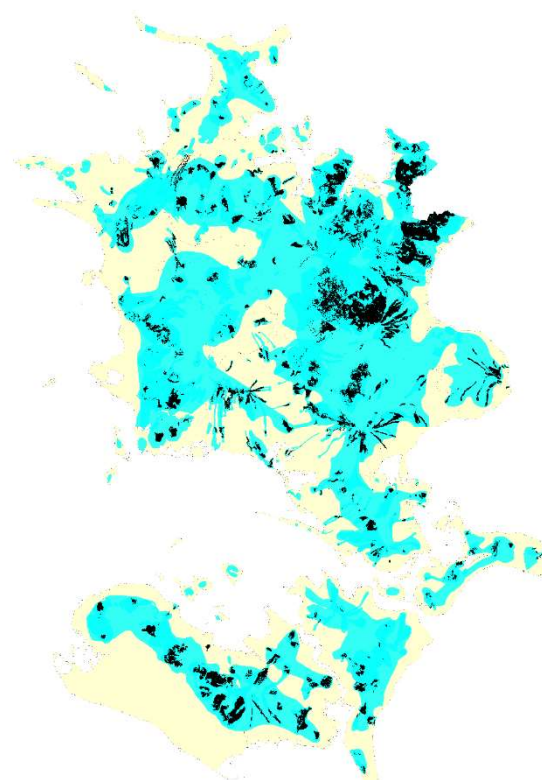
Strategien intensiverer indsatsen mod jordforurening i særligt sårbare indvindingsområder, hvor en stor del af grundvandet dannes og indvindes.

Frem mod 2030 vil alle betydende forureninger med en grundvandsrisiko, herunder også pesticid-punktkilder blive håndteret i nærområderne til vandforsyningernes indvindinger.

Ca. 80% af regionens "prioriterbare" driftsmidler går til at beskytte grundvandet.

De mange jordforureninger på boligarealer og andre følsomme arealer betyder, at det også her er nødvendigt at prioritere indsatsen.

En særlig risiko forekommer fra forureninger med det giftige stof arsen, indhold af klorerede opløsningsmidler eller fra gasproducerende forureninger, som kan være tilstede i nogle af de gamle lossepladser og medføre eksplosionsfare. Disse forureninger prioriterer regionen højt.

Figur 1 På kortet angiver de sorte områder Region Sjællands prioriterede grundvandsområder for perioden 2021 – 2030. De blå områder viser områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og nuværende indvindingsoplande udenfor OSD.

Strategi mod jordforurening - *Indsatsområder i 2023 - 1*

Grundvand

Som følge af den nye strategi begyndte regionen i 2021 at arbejde i nærområderne til vandforsynin- gernes indvindinger, de såkaldte grundvandsdan- nende oplande. Områdeudpegninger for grund- vandsbeskyttelse, og en tæt dialog med øvrige myndigheder og samarbejdspartnere afgør valg af områderne.

I 2022 har regionen afsluttet den opsporende ind- sats på NV-Lolland og en række øer. Indsatsen er i gang i Køge, Roskilde, Slagelse kommuner samt på Møn. En indsats er påbegyndt i Greve og Sol- rød kommuner.

I 2023 vil opsporing af forurening fortsætte i Køge, Roskilde, Slagelse, Greve og Solrød kom- muner samt på Møn.

Overfladevand

Region Sjælland har i 2021 og 2022 undersøgt 91 jordforureninger, der kan udgøre en risiko overfor overfladevand og natur. Staten inddrager herefter denne viden i vandområdeplaner for 2021-2027. Der er ikke afsat midler til en indsats på overflade- vandsområdet i 2023.

I 2023 skal resultatet af overfladevandsundersø- gelserne evalueres i samarbejde med staten, for vurdering af risiko mod overfladevand. Midler til en eventuel efterfølgende indsats over- for overfladevand, skal forhandles med staten i 2023.

Figur 2 Kort over jordforureninger undersøgt i forhold til risiko overfor overfladevand i 2021 - 2022.

Strategi mod jordforurening - indsatsområder i 2023 - 2

Bolig, børnehave og offentlig legeplads

Regionen har til opgave at undersøge og håndtere de jordforureninger, der udgør en aktuel risiko for menneskers sundhed. I loven er det defineret som børneinstitutioner for mindre børn, offentlige legepladser og boliggrunde, også kaldet følsom anvendelse.

Arsen

I 2021 startede regionen et projekt med undersøgelse af gamle frugtplantager, for at få erfaring med forurening som følge af frugtavl. Tidligere har et udredningsarbejde medført en konklusion om, at der ikke generelt kunne forventes problemer med bl.a. arsen som følge af frugtavl. Nye undersøgelser har skabt usikkerhed ved de tidligere antagelser.

I 2022 blev problematikken med arsen aktuelt, da et boligbyggeri på Anneberg Bakke i Nykøbing Sjælland viste sig at være forurennet med såvel arsen som DDT. Et byggeri med 40 rækkehuse under opførsel blev undersøgt og 2 parcelhusgrunde igangsat oprenset.

I 2023 forsættes arbejdet med at samle viden og erfaringer med forurening fra gamle frugtplantager.

Klorede opløsningsmidler

Forurening med klorede opløsningsmidler kan dampe ind i og give problemer med indeluften i boliger. I 2022 undersøgte regionen bl.a. to boligejendomme i Kalundborg på grund af renseri aktiviteter. Der er påvist forurening med klorede opløsningsmidler, der kan udgøre en risiko mod indeluften i boligerne.

I 2023 vil der blive igangsat en undersøgelse for klorerede opløsningsmidler i en bolig i Store Heddinge på Stevns.

Derudover vil der blive begyndt projektering af afværge på en ejendom i Kalundborg til sikring af indeluften i boligerne.

Gas

Gas kan dannes ved nedbrydning af organisk materiale som fx husholdningsaffald og kan sive ind i bygninger og medføre eksplosionsfare.

Erfaringen viser, at gas fra lossepladser kan spredes op til 75 meter fra lossepladsen.

Figur 3 Kort over losseplads med bufferzone

I 2022 blev 3 lokaliteter igangsat undersøgt og 27 rækkehuse blev sikret mod gasindtrængning i Stege. Gasindtrængning er påvirket af vejrforholdene og undersøgelser strækker sig derfor over en længere periode for at få et retvisende billede af risikoen.

I 2023 fortsætter indsatsen overfor gas på 8 lokaliteter. Der vil blive screenet for gas på en til tre nye lokaliteter.

Strategi mod jordforurening - indsatsområder i 2023 - 3

Forureninger uden offentlig indsats

Nogle forureninger udgør ikke en risiko og disse registrerer vi ved at kortlægge det forurenede areal. På den måde bliver de ikke glemt i tilfælde af gravearbejde, og når jorden flyttes til et nyt sted.

Det er med andre ord ikke alle forureninger regionen skal gøre noget ved. Regionen renser op til forureningen ikke længere udgør en risiko. Dermed bliver forureningerne ofte ikke fjernet helt.

Vidensniveau 1 kortlægning

Region Sjælland indsamler fortsat oplysninger om aktiviteter, som kan være årsag til jordforurening, og ejendomme med sådanne aktiviteter kortlægges på vidensniveau 1 (V1-kortlægning).

Målet er inden udgangen af 2030 at færdiggøre vidensniveau 1 kortlægningen i Region Sjælland. Dette indebærer vurdering af ca. 2.900 kendte ejendomme og der kommer løbende nye til fx pesticid- og PFAS forureninger.

Vi forventer at gennemgå og vurdere ca. 300 sager årligt i forhold til denne kortlægning.

I 2022 er kortlægningsindsatsen primært sket i Vordingborg, Guldborgsund og Holbæk kommuner.

I 2023 vil kortlægningsindsatsen fortsætte i Vordingborg, Guldborgsund og Holbæk kommuner. Indsatsen vil blive påbegyndt i dele af Køge, Roskilde og Slagelse kommuner.

Kortlægning af lokaliteter er grundstenen i arbejdet med jordforurening. Den sikrer, at jordforureningen indgår i regionens registre og er et vigtigt redskab til at forebygge nye miljøproblemer:

- når forurenede jord flyttes,
- når der skal bygges boliger eller,
- når der etableres drikkevandsboringer.

Særligt for boligejere

Kortlægning af boliger i salg

Regionsrådet har tidligere besluttet, at boligejere, der skal sælge eller belåne deres ejendom, kan få oplysninger om mulig forurening vurderet inden for 4 måneder. Vurderingen sker med henblik på at blive enten kortlagt på vidensniveau 1 (begrundet mistanke om forurening) eller udgå af kortlægningen.

I 2023 forventer vi at vurdere kortlægning af ca. 25 lokaliteter med boliger i salg.

1 årsreglen

Boligejere med en vidensniveau 1 kortlagt grund, kan anmode regionen om en undersøgelse og dermed få afklaret om grunden er forurennet indenfor 1 år. Er grunden forurennet bliver den kortlagt på vidensniveau 2 (påvist forurennet).

I 2023 forventer vi at behandle ca. 25 boligejendomme efter 1 års reglen.

Er en boligejendom forurennet, skal den nuanceres efter forureningens farlighed. Nuanceringen kaldes FO, F1, eller F2 efter betydningen af forureningen for anvendelse af boligen og haven.

Værditabsordningen

For boligejere på en forurennet grund, er der offentlig indsats, hvis forureningen udgør en risiko for menneskers sundhed. Da Region Sjælland prioriterer de værste forureninger først, vil der være boligejere, der må vente i længere tid på en oprensning. Siden 1993 har man haft en værditabsordning, hvor boligejere mod en beskeden egenbetaling, kan få fremskyndet oprensning af deres grund.

Ved salg af en grund, som er på værditabsordningens venteliste, overtager den nye grundejer retten til oprensning under ordningen.

Pr 1. september er der ca. 14 ejendomme på venteliste til oprensning i Region Sjælland.

Værditabsager

Midlerne til værditabsordningen er en del af finansloven. Staten disponerer primært sagerne i starten af året eller efterhånden, som der er ledige midler i ordningen.

Oprensningen består primært af udskiftning af den øverste halve meter forurennet jord med ren jord. Der kan også være sager, hvor indeklimaet i boligen skal sikres.

I 2022 er der arbejdet med undersøgelse og oprensning af 35 ejendomme som følge af ordningen.

Oprensningen efter værditabsordningen fortsætter på 5-6 ejendomme.

Det forventes, at staten frigør midler, til oprensning af ca. 4 nye ejendomme i 2023.

Det forventes også, at staten disponerer midler til flere videregående undersøgelser, det sker løbende efterhånden som boligejerne søger.

Vejledning til boligejere

De boligejere, der endnu ikke er prioriteret til undersøgelse eller oprensning har flere handlemuligheder. Vi vejleder om mulighederne for 1 års undersøgelse, værditabsordning og evt. frivillig indsats.

Private byggeprojekter

Byggeri på forurenede grunde

Det er af stor værdi for samfundet, at der kan gennemføres bygge- og anlægsprojekter på arealer, som er påvirket af forurening. Dette kræver ofte en tilladelse efter § 8 i jordforureningsloven, der udarbejdes af kommunen. Regionen rådgiver og udtaler sig til brug for kommunernes §8 tilladelser for at sikre:

- Bygge- og anlægsprojektet må ikke fordyrer en evt. senere undersøgelse eller oprensning
- Samtidig skal regionen være med til at sikre borgere mod helbredsrisici fra jordforurening.

I 2023 forventes behandling af ca. 115 høringer af tilladelse til bygge- og anlægsarbejde på forurenede grunde.

Undtagelser fra tilladelse ved byggeri på forurenede grunde (§8)

Regionen har via lovgivningen mulighed for at udarbejde undtagelser for kravet om § 8 tilladelse. Vi har sammen med kommunerne løbende udarbejdet undtagelser, hvor en bygherre ikke behøver § 8 tilladelse ved byggeri på forurenede grunde.

Nye undtagelser til §8 implementeres i 2023 og betyder, at de administrative ressourcer hos regionen og kommunerne rækker længere og bureaukrati mindskes for bygherrer.

Forebyggelse ved nybyggeri

Ved byggeri på grunde, hvor der ikke er kendskab til forurening, er det muligt for kommunerne, via

§72 b at stille krav om, at grundejere skal sikre sig, at den øverste halve meter jord er ren.

I 2023 vil regionerne sætte yderligere fokus på § 72b for at forebygge uheldige sager med boligbyggeri på, hvad der viser sig at være forurenede grunde.

”Forureneren betaler princippet”

Et centralt princip i lovgivningen på området. Det betyder, at regionen ikke skal bruge de begrænsede offentlige midler til at betale for undersøgelser og oprensninger, hvor andre kan stilles til ansvar. Det er kommunerne og Miljøstyrelsen, der er myndighedsansvarlige.

Region Sjælland modtager årligt ca. 50 sager med påbud om undersøgelse eller oprensning fra kommuner og staten. Sagerne spænder fra mindre uheld med en væltet lastbil til oprydning af forurening på store tankstationer. Et estimeret bud på omkostningen ligger på godt 30 millioner kr. på årsbasis. En stor del af denne omkostning sparer regionen ved at holde fast i **”forureneren betaler princippet”**.

I 2022 arbejdede regionen for, at flere af de meget gamle påbudssager blev færdiggjort, ved at stille vores viden og hjælp til rådighed for kommunerne og derved bidrage til at fastholde princippet.

I 2023 vil dialogen med staten og kommunerne om ”forureneren betaler princippet” blive videreført. Regionen forventer at afholde en workshop med kommunerne om emnet for at fremme samarbejdet og dialogen på området.

Nye indsatsområder

Pesticidforurening

Region Sjælland har de senere år haft stort fokus på opsporing af pesticidforureninger i grundvandet. I årene 2020 - 2022 har regionsrådet afsat ekstra midler til en særlig indsats mod pesticidforureninger i vandforsyninger.

I 2021 satte Region Sjælland et projekt i gang til afdekning af forureninger på frugtplantager.

I 2022 viste resultaterne, at modsat tidligere konklusioner, så kan der være udfordringer med særligt arsen og DDT på de gamle frugtplantager.

Der er i 2023 afsat 2 mio. kr. til en ekstra indsats mod pesticidforureninger. I 2023 vil midlerne gå til at indhente flere erfaringer ved undersøgelse af frugtplantager. Der mangler konkret viden om, hvornår frugtplantager bidrager med arsen- og DDT forurening.

PFAS-forbindelser

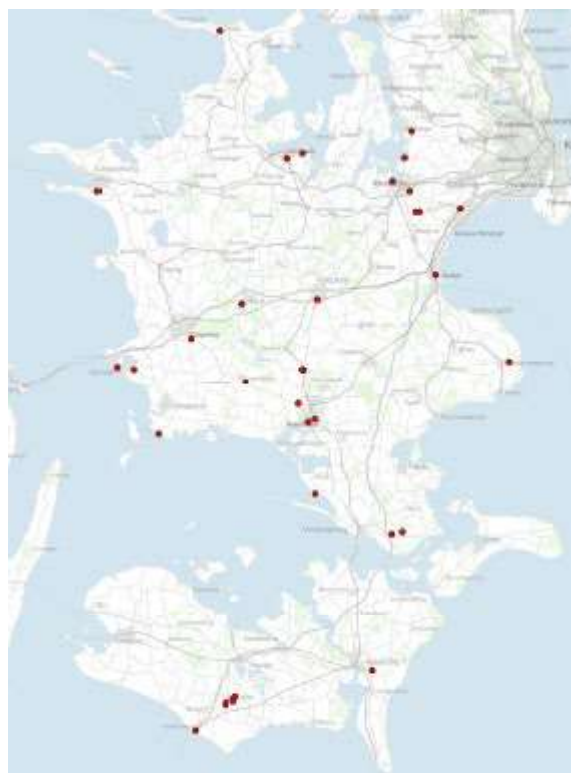
PFAS-forbindelser er en samlet betegnelse for en stofgruppe som har særligt flammehæmmende egenskaber. PFOS tilhører denne gruppe.

Regionen har siden 2015, hvor der kom fokus på disse stoffer undersøgt for PFAS-forbindelser, når det har været relevant i de grundvandsundersøgelser, der alligevel skulle gennemføres.

Siden sagen om Korsør Brandskole, hvor PFOS fra brandslukningsskum kom i særligt fokus, har regionerne arbejdet på at skabe overblik over brandøvelsespladser.

En liste over potentielle brandøvelsespladser blev i september 2021 fremsendt til Miljøstyrelsen.

Listen opdateres løbende som ny viden kommer til.

Figur 4 Kort over potentielle brandøvelsespladser i Region Sjælland. For større udgave af kortet, se bilag 4.

I 2022 har regionen igangsat undersøgelser af 12 brandøvelsespladser dels af hensyn til grundvandet og dels af hensyn til overfladevand.

I 2023 og årene frem har staten ekstra midler til regionernes indsats i forbindelse med PFAS.

I 2023 vil de ekstra midler til PFAS særligt blive anvendt til undersøgelser af flere brandøvelsespladser for at sikre overblik over evt. forurening fra disse.

Oprensninger

Igangværende oprensninger - driftsanlæg

Løsning på forureningsproblemer betragtes ofte som, at al forurening skal graves væk.

Oprensning af forurening er meget omkostningskrævende.

Det er heller ikke nødvendigvis praktisk muligt at grave al forurening op og køre det et andet sted hen. Derfor er der flere typer af oprensningsløsninger.

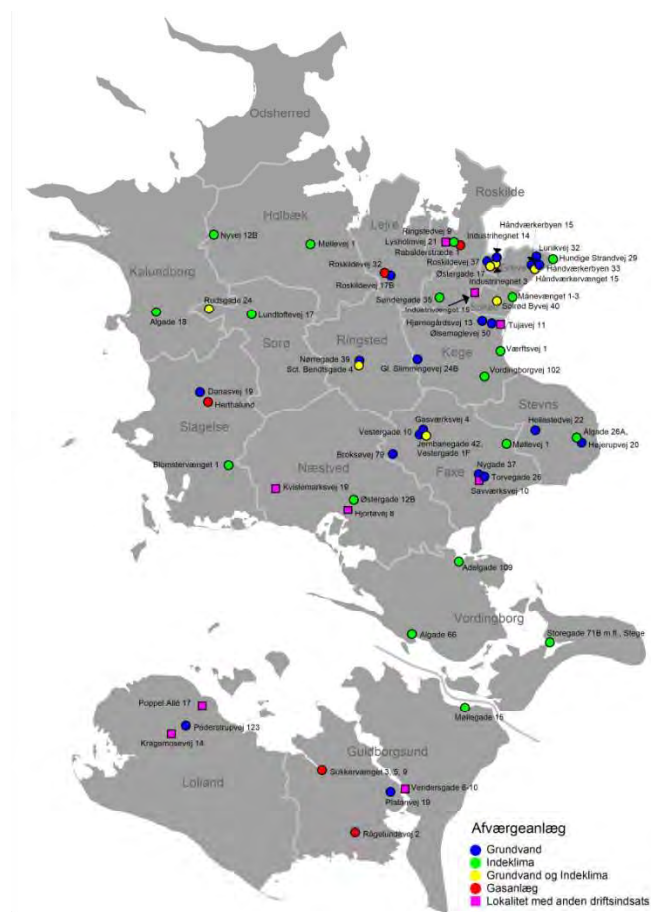
Graveløsninger vælges ofte på boliggrunde til at sikre, at den øverste halve meter jord er ren. Det er den mest anvendte løsning i sager under værdisordningen.

Grundvandsforureninger er meget komplekse og her etableres ofte pumpe-løsninger, der afskærer forureningen fra at nå hen til en vandboring. Anlæggene skal drives mange år frem.

Andre løsninger kan være at etablere afskæring af f.eks. lossepladsgas i at nå hen til en bolig. Eller ventilation under boliger for at sikre mod afdampning af f.eks. klorede opløsningsmidler til indeluften.

I Region Sjælland driver vi 56 tekniske anlæg til oprensning af forurening. Driften af disse anlæg båndlægger en del af økonomien til jordforurening og der kommer løbende nye anlæg til.

I 2023 vil der blive igangsat projektering af sikring af indeluft i en bolig og et driftsanlæg vil blive optimeret i forhold til effekten af oprensningen.

Figur 5 Kort over driftsanlæg i Region Sjælland – for større udgave af kortet, se bilag 3.

I 2023 skal vi finde løsninger til at optimere driften af et igangværende afværgeanlæg, så omkostningerne reduceres.

IT og digitalisering

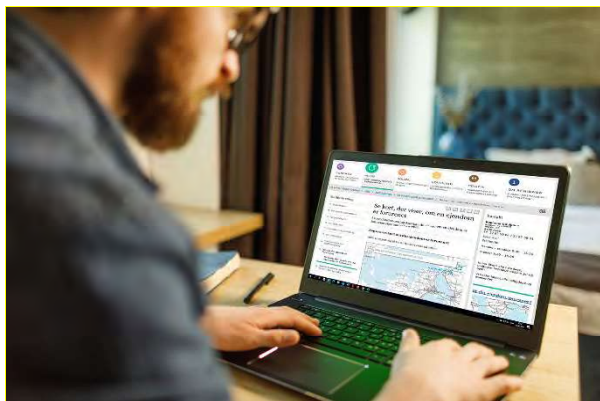
På jordforureningsområdet arbejder regionerne tæt sammen om at udvikle de nødvendige IT-løsninger. Det sikrer, at drift og udvikling af IT-systemerne sker så effektivt som muligt.

Samtidigt tager vi de lokale muligheder i brug og arbejder f.eks. med RPA (Robotic Process Automation) for at optimere processer indenfor arbejdsområdet.

JAR - en digital selvbetjeningsløsning

Region Sjællands jordforureningsdatabase (JAR) omfatter data om ca. 18.000 grunde. Databasen rummer oplysninger om status for jordforurening på grunden og oplysninger om de aktiviteter, der er gennemført over årene.

Der er stor efterspørgsel efter oplysningerne i JAR, som kan tilgås via regionens hjemmeside. Nuværende og kommende grundejere, ejendomsmæglere, advokater, kommuner, miljørådgivere med flere anvendte i 2021 løsningen ca. 46.000 gange. Det er med til at sikre, at en ejendomshandel sker på et oplyst grundlag.

Figur 6 Søgssystem på www.regionsjaelland.dk

Digital overførsel af data fra felten

Jordforureningsområdet generer rigtig mange data. De senere år er der arbejdet med digitalisering af data fra felten til databaserne.

Målet er, at man i felten kan bestille en miljøanalyse på laboratoriet og at resultaterne kan afleveres automatisk i regionernes databaser. Herfra afleveres data videre til statens database over boringer også kaldet Jupiter.

I 2023 forventes en løsning på digital overførsel af feltdata implementeret.

Digitalisering af gamle undersøgelsesdata

Tidligere var jordforureningsområdet knap så digitaliseret. Der gemmer sig derfor mange værdifulde data i arkiverne. Der er de senere år arbejdet på at digitalisere mange af de gamle data, så de bliver mere tilgængelige. De kan udgøre en værdifuld ressource i andre sammenhænge, som f.eks. ved placering af nye vandværksboringer og byggerier.

I 2023 forsætter arbejdet med at digitalisere data fra regionens gamle forureningsundersøgelser.

Automatisering af aktindsigter

Erfaringen med at gøre vores oplysninger om forurenede grunde fuldt digitale og søgbare er gode, det har sparet regionen for utroligt mange arbejdstimer.

Det er derfor et stort ønske at tage fat på at få automatiseret vores aktindsigter. Opgaven er kompleks, da det involverer vores elektroniske dokumenthåndteringssystem og samtidigt skal sikre, at IT-sikkerheden er overholdt, så vi ikke udleverer fortrolige oplysninger.

I 2023 vil vi udarbejde en analyse af de tekniske muligheder for automatisering af aktindsigter.

Effektivisering og udvikling

Opgaven med at undersøge og oprense jordforurening er i stadig forandring. Særligt de nye erkendelser om pesticider og PFAS betyder, at den samlede opgave vokser betragteligt. Det presser regionernes prioriteringer for at sikre rent drikkevand og beskytte mennesker og miljø. Mangel på ressourcer er et grundvilkår og dette stiller krav om både effektivisering og udvikling.

Effektivisering af igangværende løsninger

På jordforureningsområdet arbejdes med effektivisering af de kendte opgaver, så ressourcerne rækker længere. Der er fokus på:

- Digitalisering og selvbetjeningsløsninger, så der spares administrative ressourcer
- Afbureaukratisering, så der spares administrative ressourcer
- At regionen ikke bruger ressourcer på opgaver, som andre ifølge loven skal løse, f.eks. ved byggeri på forurenede grunde eller oprensninger, som forurenere burde betale.
- Risikovurdering og prioritering, så ressourcerne bruges, hvor risiko og behov er størst

Pesticidundersøgelser

De seneste 3 år er der undersøgt over 200 landbrug for forurening med gamle pesticider.

Det har vist sig, at vi finder mindre forurening end forventet i vores undersøgelser. Pesticidundersøgelser er dyre, så der er behov for, at fokusere undersøgelserne på de landbrug, hvor der kan forventes væsentlig forurening. Derfor iværksatte vi i 2022 en erfaringsopsamling for pesticidundersøgelser.

I 2023 afslutter vi erfaringsopsamlingen for pesticidundersøgelser på landbrug.

Målet er, at vi lettere undgår at undersøge landbrug uden væsentlig forurening. Ved at fokusere indsatsen, så ressourcerne rækker længere, kan vi hurtigere sikre vores drikkevand.

GrundRisk

Regionerne har i samarbejde med Miljøstyrelsen udviklet værktøjet GrundRisk, som giver mulighed for at gennemføre en mindre konservativ risikovurdering af grundvandet under forurenede grunde.

I 2023 implementeres GrundRisk, og det skal vurderes, hvor det på sigt kan give størst økonomisk effekt at revurdere gamle forureninger.

Fyringsolie

Fyringsolie er en hyppigt forekommende forurening. Vi har i 2022 samlet erfaringer med 50 undersøgelser over de sidste 5 år. De viser, at fyringsolie sjældent trænger ind i boliger og foruren indeluften.

Fra 2023 undersøger vi under visse betingelser ikke længere indeluften i boliger for fyringsolie. Det betyder, at midlerne rækker længere, uden at vi går på kompromis med sikkerheden for borgerne.

Udvikling af nye løsninger

Nogle udfordringer er så store og komplekse, at vi ikke kan løse dem med de metoder, vi kender i dag – og vi kan heller ikke løse dem alene. De kræver udvikling i tæt samarbejde med aktørerne i branchen, så de udviklede løsninger bliver til fælles bedste. Region Sjælland arbejder med to større udviklingsprojekter indenfor PFAS og pesticider.

Partnerskab om testgrund til oprensning af PFAS på Korsør Brandskole

Menneskets aftryk på Danmarks grundvand er betydeligt, og myndighederne har i de seneste år fundet flere nye stoffer i grundvandet, bl.a. PFAS. Konsekvensen er stor for mennesker og miljø, og det vil betyde, at flere vandværker må lukke. Der findes i dag ikke bæredygtige metoder til at oprense PFAS forureninger.

Løsninger kræver samarbejde mellem myndigheder, universiteter og private miljøfirmaer for at udvikle nye metoder. Der er behov for lokaliteter, hvor nye metoder kan testes i praksis. Der er i dag ingen testgrunde til PFAS i Danmark.

I 2022 forventes Slagelse Kommune, Korsør Brandskole og Region Sjælland at gå sammen i et partnerskab om etablering og drift af en testgrund på Korsør Brandskole.

I 2023 forventes testgrunden på Korsør Brandskole etableret rent fysisk, så eksterne parter kan afprøve oprensningsmetoder. Testgrunden vil indgå i regionernes netværk af testgrunde.

Partnerskab for Bæredygtig Vandforsyning

Pesticider er en alvorlig trussel for den danske drikkevandsressource og en udfordring for, at vandforsyningerne kan levere rent drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes. Både mod den forurening, der allerede er sket, og for at forhindre ny forurening i fremtiden.

Region Sjælland tog sammen med Danske Vandværker i 2020 initiativ til at danne Partnerskab for bæredygtig vandforsyning, som samler repræsentanter fra vandforsyninger, kommuner, landbrug, naturinteresser og statslige myndigheder. Ambitionen med partnerskabet er at fremtidssikre drikkevandet på Sjælland mod pesticider, så der er rent drikkevand til de kommende generationer.

Partnerskabet har blandt flere initiativer iværksat et pilotprojekt med en borgergruppe i Lejre. Initiativet giver mulighed for investering i folkeaktier til opkøb af jord med efterfølgende omlægning til økologisk drift, natur eller andre anvendelser, som yder en ekstra beskyttelse af grundvandet. På den måde kan borgerne bidrage til at beskytte grundvandet i de sårbare områder, hvor deres drikkevand dannes.

I 2023 forventes initiativet fra Lejre udbredt og videreudviklet i andre kommuner, så grundvandet i regionen kan fremtidssikres mod pesticider, så der er rent vand til de kommende generationer. Herudover vil partnerskabet løbende vurdere muligheden for at generere andre initiativer.

Bilag 1: Budget og ressourcer 2023

Budget for 2023

Ifølge budgetaftale 2023 er driftsbudgettet for jordforureningsområdet på 40 mio. kr. og ca. 33,7 årsværk.

Heraf er:

- 1,5 mio. kr. øremærket optimering og udviklingsopgaver

Hertil er i budgetaftalen afsat:

- 2 mio. kr. til en særlig indsats mod pesticidforureninger

Den overordnede fordeling af budgettet på hovedopgaver.

Budget for 2023	Årsværk	Økonomi mio. kr.
a. Ledelse og Planlægning	2,5	1,8
b. IT og data	5,0	3,3
c. Borgerrettede opgaver	6,3	0,3
d. Vidensniveau 1 kortlægning	3,9	1,0
e. Indledende undersøgelser	7,2	14,6
f. Videregående undersøgelser*	1,5	3,7
g. Projektering og etablering af oprensning*	1,5	8,6
h. Drift og overvågning*	5,4	5,2
i. Tværgående opgaver og udviklingsprojekter*,**	0,5	1,8
Sum total	33,7	40,0

* Værditabsordningen og teknologiudviklingsprojekter finansieres af Staten og indgår derfor ikke under udgifter, men kun med årsværk.

** Til innovation og udvikling indenfor jordforurening er afsat et beløb på 1,5 mio. kr.

Bilag 2: Oversigt over regionens opgaver

I Region Sjælland er vi ca. 34 personer, der arbejder med at opspore, kortlægge, undersøge og rense jordforurening op. Som myndighed på området er der en række opgaver, vi skal varetage. Her er givet en oversigt over opgaverne for 2023, antallet af sager og undersøgelser vi forventer at gennemføre.

Ledelse og planlægning

- Ledelse
- Juridisk sagsbehandling og planlægning
- Bidrag til Videnscenter for Miljø og Resourcer

IT og data

- Drift og vedligeholdelse af databaser og andre IT-systemer
- Drift af jordforureningsdatabase JAR
- Indtastning af analysedata i GeoGIS-databasen
- Indberetning af forurenede grunde til DK-jord
- GDPR-sikret billeddatabase

Borgerrettede opgaver

- Forespørgsler fra ejendomsmæglere m.v.
- Aktindsigt ca. 600
- Høringer vedr. § 8 - tilladelse til byggeri på forurenede ejendomme, ca. 115 hørings-sager
- Høringer - kommunalt påbud (§ 40 og 41) ca. 40 sager
- § 71-sager, ca. 15 sager
- Høringer - kommunalt påbud i olieforureningssager (§ 48), ca. 5 sager
- Frivillige undersøgelser og afværge, ca. 150 sager
- Netværk med kommunerne og staten
- Indberetning til Miljøstyrelsen

V1 kortlægning

- V1 kortlægning af ca. 25 boligejendomme
- V1 kortlægning af ca. 300 sager

Indledende undersøgelser

- V2 undersøgelser (1 års reglen) boligejendomme ca. 25 sager
- V2 undersøgelser grundvand ca. 100 sager (primært pesticider)
- V2 undersøgelse af 8- 10 PFAS sager
- Anmodning om nuancering ca. 5 sager

Videregående undersøgelser

- Videregående undersøgelser – opstart af 2 nye grundvandsundersøgelser
- Videregående undersøgelse af arealanvendelse – opstart af 1 ny undersøgelse – 5 sager videreført fra 2022
- Ca. 3 - 4 undersøgelser under værditabsordningen for boligejere

Projektering og etablering af afværge

- Grundvand – opstart af 1 nyt oprensningsprojekter og videreførelse af 2 oprensningsprojekter fra 2022
- Arealanvendelse – videreførelse af 5 oprensningsprojekt fra 2022
- Afværgeprojekter under værditabsordningen for boligejere, ca. – 2 nye sager og videreførelse af 4 sager

Drift og overvågning

- Drift af 56 anlæg, hvor oprensning er i gang
- Overvågning af forurening m.v. på ca. 15 sager

Tværgående projekter, herunder udviklingsprojekter

- DTU – Pesticider og risikovurdering
- TUP Projektoplæg Erfaringsopsamling og konceptuel forståelse af pesticidtransport (med WSP DTU og regioner)
- Implementering af GrundRisk
- Implementering af LER 2.0
- Automatisering af aktindsigter

Region Sjællands opgaver på jordforureningsområdet

Henveldeiser fra borgere, ejendomsmlæglere, advokater, m.fl.

Via et søgesystem på hjemmesiden har borgere, ejendomsmlæglere m.fl. mulighed for selv at søge oplysninger om en grund er kortlagt på vidensniveau 1 og/eller vidensniveau 2. Det er også muligt at søge oplysninger om muligt forurenede grunde, der endnu ikke er behandlet (Vo). På hjemmesiden er det muligt at læse mere om jordforurening eller ringe til regionens servicetelefon for råd og vejledning.

Indledende kortlægning (Vo-kortlægning)

Ejendomme, der indgår i den indledende kortlægning, kaldes ofte Vo, selvom dette ikke er et officielt begreb. Vo-sager er ejendomme, som endnu ikke er kortlagte, da oplysningerne i mange tilfælde ikke er tilstrækkelige til at afgøre, om ejendommen skal kortlægges. Indsamlingen af oplysninger stammer fra telefonbøger og gennemgang af arkiver. Der registreres løbende nye oplysninger om forurenede/muligt forurenede grunde. Grundejere bliver løbende informeret om dette.

Begrundet mistanke om forurening (V1-kortlægning)

Ejendomme kortlægges på vidensniveau 1 (V1) efter jordforureningsloven, når der er konkret viden om aktiviteter, der kan have forurennet jord og grundvand. Det vil sige, at kortlægningen sker på baggrund af en begrundet mistanke om forurening. For boligejere, der er V1 kortlagte, findes der en særlig ordning. Regionen skal, efter anmodning fra boligejere, igangsætte og betale for undersøgelse af, om potentielt forurenede grunde (kortlagt på vidensniveau 1) skal V2-kortlægges, eller tages helt ud af kortlægningen. Undersøgelsen skal være gennemført indenfor et år, vi kalder det derfor 1-års-regel.

Påvist forurening (V2-kortlægning)

Ejendomme kortlægges på vidensniveau 2 (V2) efter jordforureningsloven, når der er konkret viden om jordforurening. Dette sker på baggrund af en indledende forureningsundersøgelse, hvor potentielle kilder til forurening afklares.

For boligejere, der er V2 kortlagte, findes der en særlig ordning. Boligejere kan efter anmodning få deres ejendom "nuanceret" i forhold til, hvilken betydning forureningen har for boliganvendelsen (FO, F1, F2). Dette gælder tidligere kortlægninger, i dag sker nuanceringen i forbindelse med kortlægningen.

Værditabsordningen

Boligejere kan i visse tilfælde søge om at få deres ejendom undersøgt og oprenset efter værditabsordningen. Ordningen finansieres af staten via den årlige finanslov, men det er regionen, som står for gennemførelse af projekterne. Værditabsordningen er tænkt som en hjælp til boligejere til at "komme frem i køen" i forhold til den offentlige indsats, hvor der kan være mange års ventetid.

Forsikringsordning for villaolietanke samt andre nyere forureninger

Kommunerne kan udstede påbud om undersøgelse og oprensning ved forurening fra villaolietanke. En forsikringsordning dækker udgifterne hertil (dog ikke selvrisikoen).

Kommunerne og staten kan endvidere udstede påbud til eksisterende virksomheder, hvis der konstateres forurening, som kan dateres efter 1. januar 1992 (undersøgelsespåbud) og 1. januar 2001 (oprensningspåbud).

Regionen bistår kommunerne med at vurdere undersøgelses- og oprensningsoplæg ved, at kommunerne sender påbuddet i høring i regionen. Når påbuddet er efterkommet, skal regionen tage stilling til, om der efterladt en restforurening, der skal kortlægges.

Der konstateres løbende forureninger, som ikke kan oprenses ved udstedelse af påbud. Disse konstaterede forureninger skal regionen ligeledes vurdere i forhold til, om de skal kortlægges efter lov om forurennet jord.

Tilladelse til bygge- og anlægsarbejde samt ændret anvendelse på forurenede grunde

Ejendomme med forurening eller mulig forurening skal have tilladelse efter § 8 i Lov om forurennet jord, inden byggeri eller gravearbejde kan igangsættes. Forud for tilladelsen er der ofte et forløb med undersøgelser og risikovurdering, inden det kan vurderes, om projektet er miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt. Kompetencen til at give disse tilladelser ligger hos kommunerne, der dog skal indhente en udtalelse fra regionen, inden tilladelsen kan gives. Det er vigtigt, at regionen har 4 uger til at give disse udtalelser. Regionen skal ved fund af forurening ved byggeri eller gravearbejde, jf. § 71 i Lov om forurennet jord vurdere, om forurening skal kortlægges. Regionen har 4 uger til at vurdere, om forureningen skal kortlægges.

Frivillige undersøgelser og oprydninger

De er muligt for private selv at iværksætte og betale for undersøgelser og oprensninger, det kaldes frivillige undersøgelser og oprensninger. Oplysninger fremkommet ved frivillige undersøgelser og oprensninger skal behandles efter principperne for den øvrige kortlægning, dvs. at regionen skal vurdere, om fund af forureninger eller efterladte restforureninger giver anledning til kortlægning eller ej.

Videregående undersøgelser, afværge, drift og overvågning (regionens indsats)

Det er regionens opgave at prioritere, bekoste og gennemføre den nødvendige indsats på forurenede grunde indenfor de indsatsområder, som er nævnt i jordforureningsloven, under de offentlige indsatsområder.

Indsatsområderne omfatter:

- Jordforureninger, som kan have skadelig virkning: På grundvand i et område med særlige drikkevandsinteresser eller i et indvindingsopland for et alment vandforsyningsanlæg
- På mennesker på arealer med bolig, børneinstitution eller offentlig legeplads
- På målsat vandløb, søer og kystvande, også kaldet overfladevand og natur

Før man begynder at rense en forurennet grund, er det nødvendigt med et detaljeret kendskab til forureningen:

- Hvilken risiko udgør den?
- Hvor stort et område er forurennet?
- Hvordan spredes forureningen?
- Hvilke renseteknikker kan anvendes?
- Hvad bliver prisen for en eventuel oprensning?

Derfor laver man grundige videregående undersøgelser som optakt til en oprensning. Oprensningerne kaldes også for "afværgeprojekter", fordi de især har til formål at afværge en risiko, og kun til et niveau, hvor denne risiko er afværget. Dette betyder i praksis, at der ofte efterlades en forurening efter endt oprensning.

Hvor det er muligt, foretrækker man at grave den forurenede jord væk. I mange tilfælde ligger forureningen dog utilgængeligt, f.eks. under et hus eller dybt i jorden. I sådanne tilfælde etablerer man anlæg, som behandler forureningen på stedet, f.eks. anlæg der:

- Dræner eller oppumper det forurenede grundvand
- Belufter jorden
- Stimulerer biologisk og kemisk nedbrydning
- Indkapsler eller afskærmer forureningen, så den ikke breder sig.

Oprensningen med de nævnte anlæg tager ofte lang tid, og de skal derfor være i drift i mange år, ligesom forureningen skal overvåges i denne periode.

Bilag 3: Oversigt over videregående indsats

Oversigt over videregående undersøgelser og oprensninger i 2023

Videregående undersøgelser og oprensninger forløber ofte over flere år. Oversigten indeholder derfor både videreførte undersøgelser og oprensninger fra foregående år og forslag til nye.

Adresse	Kommune	Lok. nr.	Forurening	Grundvand	Overfladevand	Indeklima	Kontakt	Videreført	Nyi 2023
Pilevej 16	Holbæk	345-00050	Gas			x		x	
Overdrevsvej 6	Holbæk	321-00037	Gas			x		x	
Hovedgaden 52 A, Borup	Køge	259-20424	Klorerede opl. midler			x		x	
Roskildevej 37	Greve	253-00004	PFAS	x					x
Rengegade 6	Stevns	336-20327	Klorerede opl. midler			x			x
Banetoften	Næstved	373-00005	Gas			x		x	
Sportsvej 10	Sorø	303-00130	Gas			x		x	
Nederste Linievej 4	Stevns	336-20031	Pesticider	x					x
Østergade 17	Greve	253-00120	Klorerede opl. midler revurdering	x		x		x	
Skellingsted Losseplads	Holbæk	341-00065	Gas			x		x	
Tujavej 15	Køge	259-00143	Klorerede opl. midler			x		x	
Æblehaven 100	Roskilde	265-00024	Gas			x		x	
Ejboparken	Roskilde	265-00033	Gas			x		x	
Industrivænget 13, Havdrup	Solrød	269-20010	Klorerede opl. midler	x				x	
Trommeslagervej 22	Stevns	336-00046	Pesticider	x					x
Sct. Jørgensbjerg 31	Kalundborg	323-00351	Klorerede opl. midler			x		x	

Bilag 3 fortsat: Oversigt videregående indsats – igangværende oprensninger

Oversigt over driftsanlæg i 2022

Driftsanlæg i Faxe kommune			
Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Broksøvej 79, Haslev	313-00026	GV	Klorerede opløsningsmidler
Vestergade 10, Haslev	313-00139	GV	Klorerede opløsningsmidler
Jernbanegade 42, Haslev	313-00199	GV og AA	Klorerede opløsningsmidler
Møllevej 1, Karise	351-00015	AA og OV	Klorerede opløsningsmidler
Nygade 37, Faxe *	351-00018	GV	Klorerede opløsningsmidler
Savværksvej 10, Faxe	351-00019	GV	Klorerede opløsningsmidler og olie
Torvegade 24, Faxe	351-00025	GV	Klorerede opløsningsmidler og olie

Driftsanlæg i Greve kommune			
Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Roskildevej 35, Tune	253-00004	GV	Lossepladspersolat, tungmetaller
Industrihegnet 14A, Tune	253-00101	GV	Klorerede opløsningsmidler og olie
Industrihegnet 3, Tune	253-00116	GV og AA	Klorerede opløsningsmidler og olie
Håndværkervænget 15, Greve	253-00119	GV og AA	Klorerede opløsningsmidler
Østergade 17, Tune	253-00120	GV og AA	Klorerede opløsningsmidler
Gl. Havnevej 4, Greve	253-00121	AA	Klorerede opløsningsmidler
Lunikvej 32, Greve	253-00242	GV	Klorerede opløsningsmidler og tungmetaller
Håndværkerbyen 33-35, Greve	253-00245	GV	Klorerede opløsningsmidler

Driftsanlæg i Guldborgsund kommune			
Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Vendersgade 10, Nykøbing F.	369-00017	AA	Tjære
Platanvej 19, Raaco, Nykøbing F.	369-01301	GV	Klorerede opløsningsmidler
Rågelundevej 2, 4892 Kettinge	371-01422	AA	Gas
Sukkervænget 3, Guldborgsund	387-00041	AA	Gas
Sukkervænget 5, Guldborgsund	387-00041	AA	Gas
Sukkervænget 9, Guldborgsund	387-00041	AA	Gas
Møllegade 15, Stubbekøbing	391-01189	AA	Klorerede opløsningsmidler

Driftsanlæg i Holbæk kommune			
Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Butterup Byvej 29, Regstrup	315-00140	AA	Gas
Nyvej 12B, Jyderup	341-00134	AA	Klorerede opløsningsmidler

Driftsanlæg i Kalundborg kommune			
Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Algade 18, Gørlev	309-00098	AA	Klorerede opløsningsmidler

Driftsanlæg i Køge kommune

Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Værftsvej 3, Collstrop, Køge	259-00115	AA	Tjære og tungmetaller
Tujavej 15, Køge *	259-00143	AA	Klorerede opløsningsmidler
Vordingborgvej 102A, Herfølge	259-00160	AA	Klorerede opløsningsmidler
Hjørnegårdsvej 13,14,17, Ll. Skensved	259-00163	GV	Klorerede opløsningsmidler
Slimmingevej 63, 67	259-20641	GV	Pesticider
Bækgårdsvej 57, Borup	267-00159	GV	Olie

Driftsanlæg i Lejre kommune

Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Roskildevej 17, Stengården, Hvalsø	257-00001	GV	Pesticider
Roskildevej 32, Hvalsø	257-00012	AA	Lossepladsgas

Driftsanlæg i Lolland kommune

Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Kragemosevej 14, Nakskov *	360-00155	GV	Klorerede opløsningsmidler
Pederstrupvej 123, Vesterborg	360-20088	GV	Pesticider
Poppel Alle 17 *	379-01075	AA	Klorerede opløsningsmidler
Axeltorv 7, Nakskov	367-00015	AA	Klorerede opløsningsmidler

Driftsanlæg i Næstved kommune

Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Kvislemarkvej 19, Sandved *	307-00012	AA	Klorerede opløsningsmidler
Hjortøvej 8, Næstved *	373-01068	AA	Klorerede opløsningsmidler
Østergade 12b, Næstved	373-08038	AA	Klorerede opløsningsmidler

Driftsanlæg i Ringsted kommune

Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Nørregade 39, Ringsted	329-00498	GV	Klorerede opløsningsmidler
Sct. Bendtsgade 4, Ringsted	329-00567	AA+GV	Klorerede opløsningsmidler

Driftsanlæg i Roskilde kommune

Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Søndergade 35, Viby Sj.	263-00126	AA	Klorerede opløsningsmidler og olie
Smedegårdsparken 29, Roskilde	265-00025	AA	Dræn efter udgravning
Havsteensvej 4, Roskilde	265-00027	AA	Lossepladsgas
Ringstedvej 9, Roskilde	265-00176	AA	Klorerede opløsningsmidler

Driftsanlæg i Slagelse kommune

Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Ndr. Ringgade 14, Slagelse	333-00072	GV	Olie, tjære og cyanid
Herthalund, Slagelse	333-00180	AA	Lossepladsgas

Driftsanlæg i Solrød kommune			
Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Månevænget 1, Solrød Strand	269-00109	AA	Klorerede opløsningsmidler
Solrød Byvej 40, Solrød Strand	269-00185	GV og AA	Klorerede opløsningsmidler
Industrivænget 15, Solrød *	269-20010	AA	Klorerede opløsningsmidler

Driftsanlæg i Sorø kommune			
Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Lundtoftevej 17, Dianalund	303-00054	AA	Klorerede opløsningsmidler
Rudsgade 24, 4291 Ruds Vedby	303-00122	GV og AA	Klorerede opløsningsmidler

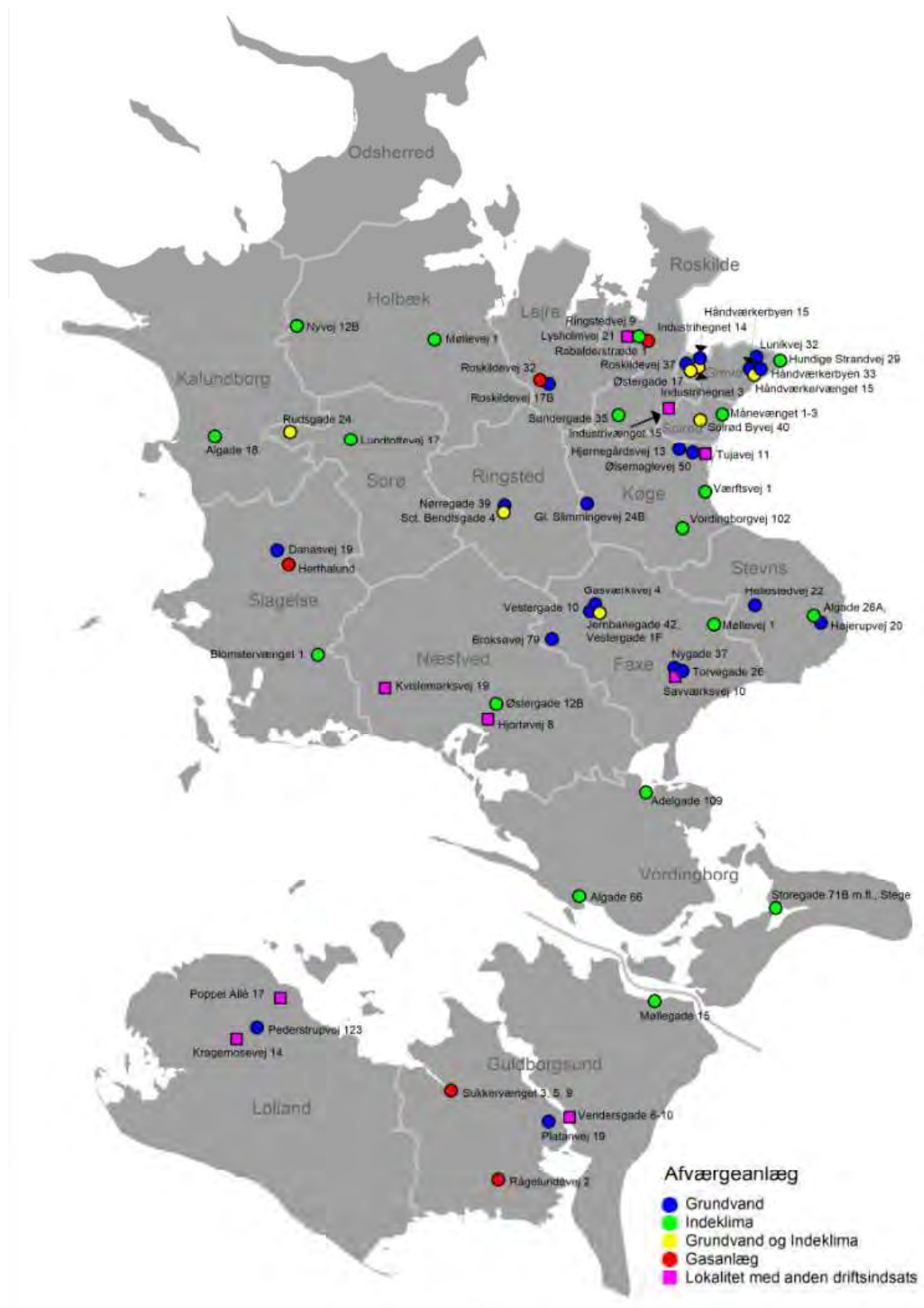
Driftsanlæg i Stevns kommune			
Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Hellested Skole, Hårlev	389-00024	GV	Klorerede opløsningsmidler
Hellestedvej 22, Hårlev	389-00024	GV	Klorerede opløsningsmidler
Algade 26a, Store Heddinge	389-00036	AA	Klorerede opløsningsmidler
Højerupvej 20, Store Heddinge	389-00051	GV	Klorerede opløsningsmidler
Trommeslagervej 22, Store Heddinge	336-00046	GV	Pesticider

Driftsanlæg i Vordingborg kommune			
Adresse	Lok. Nr.	Indsats	Forurenende stoffer
Storegade 71B m.fl., Stege	365-01214	AA	Klorerede opløsningsmidler
Adelgade 109 m.fl., Præstø	377-01245	AA	Klorerede opløsningsmidler
Algade 66, Vordingborg	397-01053	AA	Klorerede opløsningsmidler
Kostervej 2 m.fl., Stege	365-01657	AA	Gas

GV: Grundvand AA: Arealanvendelse OV: Overfladevand

*Adresser markeret med * er enten opkøbt af regionen så drift primært består i ejendomsadministration, eller også er der ikke et egentligt anlæg på adressen.

Bilag 3 fortsat: Kort over igangværende oprensninger

Bilag 4: Kort over potentielle brandøvelsespladser

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til:

Region Sjælland
Regional Udvikling
Alléen 15
4180 Sorø
Tlf. 70 15 50 00
E-post naturmiljo@regionsjaelland.dk

Udgivelsesår 2023

ISBN 978-87-93639-21-8

Forsidefoto: Udgravning ved Køge Kyst

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til: